

TAPIOLA-RYHMÄ – LAKISÄÄTEINEN ELÄKEVAKUUTUS

Tapiola-ryhmän lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittaa Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola (Eläke-Tapiola), jonka toimialaan kuuluvat lakisääteiset työeläke- ja yrittäjäeläkevakuutukset.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

LIIKETOIMINTAYMPÄRISTÖT JA NIIDEN TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Tapiola-ryhmä teki muutoksia aluejakoon. Uudistuksen jälkeen Tapiolan alueorganisaatio on jaettu kuuteen eri alueeseen. Jokainen aluejohtaja vastaa omalla alueellaan sekä henkilöasiakas- että yritysliiketoiminnasta. Aluejakoa kehitettiin muodostamalla uusi Länsi-Suomen alue, johon kuuluu viisi maakuntaa: Pohjanmaa, Etelä-Pohjanmaa, Pirkanmaa, Keski-Suomi ja Kanta-Häme. Tapiolalla on noin 200 000 asiakasta Länsi-Suomen alueella. Alueen yhteenlaskettu maksutulo on 370 miljoonaa euroa. Alueuudituksen jälkeen Tapiolan alueorganisaatioon kuuluu seuraavat alueet: Pääkaupunkiseutu, Lounais-Suomi, Länsi-Suomi, Kaakkois-Suomi, Itä-Suomi ja Pohjois-Suomi. Järjestelyn tavoitteena on parantaa myyntiorganisaation toimintaa, nykyisten asiakkaiden palvelua ja uusien asiakkaiden hankkimista. Martti Silvennoinen on nimitetty Tapiola-ryhmän Länsi-Suomen alueen aluejohtajaksi. Hän on aikaisemmin toiminut Tapiola-ryhmän Sisä-Suomen alueen aluejohtajana.

Vakuutusasiointi on siirtynyt yhä enemmän verkkoon. Viime vuosien panostukset verkkopalveluihin ovat olleet varautumista tähän asiointikäyttäytymisen muuttumiseen

SIJOITUSYMPÄRISTÖ JA SIJOITUSTOIMINNAN TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Maailmantalous kasvoi vahvasti vuoden 2006 ensimmäisellä puoliskolla. Yhdysvaltain talouskasvu palautui vuoden alussa korkealle tasolle, kuitenkin hieman hidastuen kesää kohden. Myös kehittyvät markkinat Aasiassa, Latinalaisessa Amerikassa sekä Itä-Euroopassa jatkoivat vahvaa kasvuaan. Euroalueellakin nähtiin merkkejä paremmasta, ja erityisesti talouden suhdanteita ennakoivat indikaattorit lupaavat Eurooppaan hyvää talouskasvua.

Maailman osakemarkkinoilla nähtiin vahvaa nousua aina huhtikuuhun loppupuolelle asti, jolloin markkinat kääntyivät voimakkaaseen laskuun. Kurssit laskivat laajalla rintamalla vuoden alkua alemmalle tasolle. Suurimpana tekijänä laskulle voidaan pitää markkinoilla vallinneita inflaatiopelkoja, jotka kuitenkin hellittivät hieman aivan kuluneen vuosipuoliskon loppupuolella. Tämän johdosta osakkeiden hinnat päättyivät kesäkuun lopussa selvästi vuodenvaihdetta korkeammalle tasolle.

Korkomarkkinoilla elettiin ympäri maailmaa nousevien korkojen aikaa keskuspankkien korottaessa ohjaukorkojaan inflaatiopaineiden hillitsemiseksi. Inflaatiopaineet johtuvat erityisesti voimakkaasti nousseista raaka-aineiden hinnoista. Keskuspankkien koronnostot ovat nostaneet luonnollisesti myös pitkiä korkoja, mutta ne ovat kuitenkin edelleen historiallisesti alhaisilla tasoilla heijastaen alhaisia inflaatio- ja kasvuodotuksia.

Kiinteistömarkkinoille virtasi alkuvuonna rahaa ja kovan kysynnän takia kiinteistösijoituskohteista on paikoitellen jopa pulaa. Toimistomarkkinoilla vuokrat ovat päämarkkina-alueilla vakiintuneet tai nousussa. Liiketilojen ja logistiikkatilojen tuotot ovat toimistokohteita korkeammat, vaikka tuottovaatimukset ovat niissäkin selvästi viimevuosina laskeneet. Yhä maltillinen korkotaso ja Länsi-Eurooppaa hieman korkeammat tuotot houkuttelevat Suomen kiinteistömarkkinoille ulkomaisia sijoittajia. Kauppojen määrästä ja tuottovaatimusten tippumisesta voidaan päätellä kotimaisen ja ulkomaisen sijoituskysynnän jatkuvan erittäin vilkkaana. Asuntojen hintojen nousun tasaantuminen ja paikoittainen pysähtyminen antaa edelleen odottaa itseään.

Vaikka toistaiseksi maailmantalouden kasvu on vahvaa, rakenteelliset ongelmat rajoittavat suurten talouksien pitkän aikavälin kasvumahdollisuuksia. Yhdysvaltain talouden nykyinen voimakas kasvu ei ole ongelmatonta maailmantalouden pidemmän aikavälin näkymien kannalta.

Öljyn hintakehitys on myös tärkeä tekijä maailmantalouden kasvun kannalta, sillä öljyn nykyinen korkea hinta hidastaa kasvua väistämättömästi ja kiihdyttää inflaatiota. Mikäli öljyn hinta säilyisi nykytasollaan, ensi vuoden kasvuennusteita jouduttaisiin laskemaan ja inflaatioennusteita nostamaan.

AVAINLUVUT – LAKISÄÄTEINEN ELÄKEVAKUUTUS

		Muutos %			
		1-6/2006	1-6/2005	tai %-yks	1-12/2005
Vakuutusmaksutulo	Milj. e	595,6	588,5	1,2	1 168,1
Sijoitusten tuotto-% käyvin arvo	%	1,0	5,3	-4,3	9,2
Liikekulut % vakuutusmaksun hoitokustannustulosta	%	75,4	73,6	1,8	72,3
Kokonaistulos	Milj. e	-50,1	195,1	-125,7	306,0
		6/2006	12/2005		6/2005
Toimintapääoma	Milj. e	1 220,6	1 331,9	-8,4	1 249,9
Toimintapääoma % vastuvelasta	%	21,1	24,1	-3,0	23,6
Toimintapääoma suhteessa vakavaraisuusrajaan		2,1	2,6	-0,5	2,9

Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan (Eläke-Tapiola) kokonaistulos oli 50,1 miljoonaa euroa tappiollinen (195,1 milj. e voitollinen)*).

Eläke-Tapiolan sijoitustuotot olivat kuuden kuukauden ajalta 1,0 prosenttia (5,3 %).

Liikekulut alittivat vakuutusmaksun hoitokustannusosan 6,0 miljoonalla eurolla (6,1 milj. e) ja olivat 75,4 prosenttia (73,6 %) vakuutusmaksun hoitokustannusosasta.

Eläke-Tapiolan kokonaistulos on korkeasta laskuperustekorosta ja sijoitusympäristöstä johtuen ennakkoidusti tappiollinen, mutta hoitokustannustulos on edelleen erinomaisella tasolla.

Toimintapääoma oli 21,1 prosenttia (24,1 % 12/2005) vakavaraisuuslaskennan vastuvelasta. Toimintapääoma oli 2,1 -kertainen (2,6 -kertainen 12/2005) vakavaraisuusrajaan verrattuna.

LAKISÄÄTEISEN ELÄKEVAKUUTUSTOIMINNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Kesäkuun alussa annettiin hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2007 alusta. Uudistuksen tavoitteena on selkiyttää ja uudistaa työeläkevakuutusyhtiöitä koskevaa säännöstöä vastaamaan muun muassa yhtiöiden hallintoa koskevien säännösten osalta yleistä yhtiölainsäädäntöä sekä korostaa työeläkevakuutusyhtiöiden itsenäisyyttä ja riippumattomuutta muuta liiketoimintaa harjoittavista yhtiöistä. Rinnan tämän esityksen kanssa on eduskunnan käsiteltävänä eläkelaitosten vakavaraisuuden laskemista ja vastuvelan katesäännösten uudistamista koskeva hallituksen esitys. Myös eläkelaitosten sijoitustoiminnan uudistamista koskeva hallituksen esitys ja Vakuutusvalvontavirastosta annetun lain uudistamista koskeva esitys, joka niin ikään on annettu eduskunnalle, liittyvät samaan asiakokonaisuuteen. Edellä mainitut neljä esitystä muodostavat kokonaisuuden, jossa tavoitteena on paitsi nykyaikaistaa lainsäädäntöä ja tehostaa eläkelaitosten hallinnon toimivuutta, lisätä mahdollisuuksia sijoitustuottojen kasvattamiseen ja siten alentaa vastaisuudessa tarvetta eläkemaksujen korotuksiin. Kun sijoitustuottojen korottaminen edellyttää lisää riskinottoa, liittyy uudistukseen myös tarve tehostaa eläkelaitosten valvontaa ja ohjausta.

Työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain uudistuksen pääpaino on hallinnon tehostamisessa ja eläkevakuutustoiminnan riippumattomuuden korostamisessa. Vakuutusvalvontavirastoa koskevan lain uudistus, josta siis on annettu erillinen esitys, kohdistuu ennen muuta viraston valvonta- ja tarkastustoimen itsenäisyyden painottamiseen.

*) Suluisissa vertailuluku vuodelta 2005. Tuloslaskelmalukujen osalta vertailu tammi-kesäkuu 2005 luku ja taselukujen osalta vertailu edellisen tilinpäätösajankohdan 31.12.2005 luku.

Työntekijäin eläkelain tultua kumotuksi ja uuden työntekijän eläkelain tullessa voimaan vuoden 2007 alussa on lain säännöksiä muun muassa viittaussäännösten osalta tarpeen muuttaa. Esityksessä pyritään myös eräiden lainkohtien sisältöä selventämään niin, että väärien tulkintojen mahdollisuudet poistuvat.

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvisti 21.6.2006 TEL- laskuperustekorona määräksi 1.7.2006 alkaen 6,5 prosenttia. Vuoden 2006 alusta lukien laskuperustekorke on ollut 6,0 prosenttia. Laskuperustekorke määrittelee työeläkelaitosten eläkevaroilta vaadittavan vähimmäistuottovaatimuksen. Laskuperustekorona taso tarkistetaan puolivuositain.

Kilpailutilanteessa merkittäviä muutoksia ovat vuoden 2005 loppupuolella julkistettu Pohjolan myynti Osuuspankkiryhmälle ja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Eteran tulo kilpailijaksemme vuoden 2007 alusta alkaen.

LAKISÄÄTEINEN ELÄKEVAKUUTUSTOIMINTA JA SEN KEHITTÄMINEN

Toiminnan kehittämisen painopiste on edelleenkin ensi vuodenvaihteen lakiuudistukseen valmistautumiseen liittyvissä tietojärjestelmien muutostöissä. Työeläkelakien uudistamisen aiheuttamat muutostyöt etenivät suunnitelmien mukaisesti. Hanke on Eläke-Tapiolan historian suurin ja tulee kokonaisuudessaan olemaan yli 100 henkilötyövuoden suuruinen.

Asiakaspalvelun parantaminen on myös jatkuvan kehittämisen kohde. Tähän tähtää eläkevakuutusosaston tiimijaon muuttaminen 1.9.2006 alkaen asiakasryhmäpohjaiseksi. Uuden toimintamallin tavoitteena on selkeyttää vastuita, korostaa asiakaslähtöisyyttä ja yhdessä tekemistä. Uusi toimintamalli mahdollistaa asiakaspalvelun kehittämisen asiakaslohkojaon mukaisesti ja asiakkaan työeläkevakuutusasiat voidaan hoitaa kerralla kuntoon.

Ns. Louekosken uuden hallintomallin vaikutus Tapiola-ryhmän yhtiöryhmäsynergian hyödyntämiseen jatkossa muodostaa epävarmuustekijän.

Eläke-Tapiolan vakuutusmaksutulo kasvoi 1,2 prosenttia 595,6 miljoonaan euroon (588,5 milj. e). TEL - perusvakuutusten vakuutusmaksutulo nousi 0,5 prosenttia 517,7 miljoonaan euroon (515,1 milj. e). YEL -vähimmäisturvan mukaisen vakuutuksen vakuutusmaksutulo nousi 6,1 prosenttia 76,4 miljoonaan euroon (72,0 milj. e).

Eläke-Tapiolan tulos TEL -vakuutusten siirtoliikkeessä (yhtiöön siirtyneiden ja yhtiöstä poislähteneiden eläkevakuutusten erotus) oli kolmelta ensimmäiseltä neljännekseltä tappiollinen. Menetys oli 9,8 miljoonaa euroa, mistä noin puolet selittyi yrityskaupoista aiheutuvista vakuutusten siirroista kilpailijoille. YEL -vakuutusten siirroissa nettotulos oli kolmelta ensimmäiseltä neljännekseltä 261 uutta YEL -vakuutusta, mikä oli alan toiseksi paras.

Eläke-Tapiolassa vakuutettu TEL -palkkasumma -arvio koko vuodelta kasvoi 5,3 prosenttia ja oli 4 946,0 miljoonaa euroa (4 695,0 milj. e). YEL- työtulosumma koko vuodelta kasvoi 8,3 prosenttia ja oli 780,8 miljoonaa euroa (721,2 milj. e).

Eläke-Tapiolassa oli katsauskauden lopussa 109 493 eläkkeensaajaa (108 347 eläkkeensaajaa 12/2005).

Eläke-Tapiolan korvausmeno kasvoi katsauskaudella 5,8 prosenttia ja oli 492,9 miljoonaa euroa (465,7 milj. e).

Kokonaisliikekulut olivat 20,5 miljoonaa euroa (19,2 milj. e), missä on nousua edellisvuoteen verrattuna 7,0 prosenttia.

Vakuutusmaksuun sisältyy liikekuluja varten ns. hoitokustannusosa. Liikekulut alittivat vakuutusmaksun hoitokustannusosan 6,0 miljoonalla eurolla (6,1 milj. e) ja olivat 75,4 prosenttia (73,6 %) vakuutusmaksun hoitokustannusosasta.

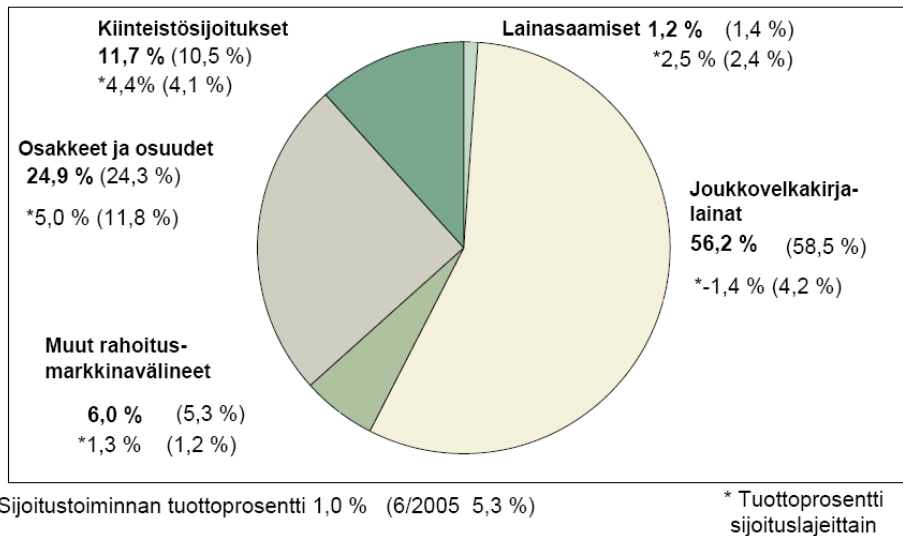
SIJOITUSTOIMINTA KÄYVIN ARVOIN – LAKISÄÄTEINEN ELÄKEVAKUUTUS

Eläke-Tapiolan sijoitustuotot käyvin arvoon olivat alkuvuoden 2006 aikana 1,0 prosenttia (5,3 %). Sijoitusomaisuus käyvin arvoon oli 7 108,9 miljoonaa euroa (6 784,4 milj. e 12/2005). Sijoitustoiminnan nettotuotot käyvin arvoon olivat 72,7 miljoonaa euroa (328,0 milj. e).

Eläke-Tapiola

Sijoitukset, jakauma ja tuotto prosentti

Käypä arvo 7 108,9 milj. euroa (12/2005 6 784,4 milj. euroa)

Osakesijoitukset

Vahvasti alkanut osakevuosi ja pidempään jatkunut nousu kääntyi laskuun vuosipuoliskon lopussa. Eniten laskivat voimakkaimmin nousseet markkinat, mukaan lukien Suomi ja muut Pohjoismaat. Kehittyvien markkinoiden korjausliike oli myös merkittävä. Eläke-Tapiolan osakesijoitusten painoa ei ole ajanjaksolla oleellisesti kasvatettu vuodenvaihteen tasosta. Suojausten määrää kasvatettiin. Suomalaisten osakkeiden osuus suorista sijoituksista nousi vuodenvaihteen tasosta vahvan kehityksen johdosta ja se oli 42 prosenttia.

Kesäkuun lopussa 2006 Eläke-Tapiolan osakesijoitukset olivat 1 768,1 miljoonaa euroa (1 646,7 milj. e 12/2005). Osakesijoitusten tuotot olivat 5,0 prosenttia (11,8 %) ensimmäisen kuukauden aikana. Suorat osakesijoitukset tuottivat 8,0 prosenttia (12,7 %) mikä oli selvästi parempi kuin eurooppalaisen laajan Dow Jones Stoxx 600 -indeksin tuotto 5,3 prosenttia. Rahastosijoitukset eivät yltäneet tälle tuottotasolle. Yli puolet osakesijoituksista on suoria.

Korkosijoitukset

Vuoden 2006 ensimmäisellä vuosipuoliskolla korkomarkkinoita leimasivat odotukset kiihtyvistä inflaatiosta ja keskuspankkien koronnostoista. USA:n keskuspankki nostikin ohjauskorkoaan 4,25 prosentista 5,25 prosenttiin, Euroopan keskuspankin nostaessa ohjauskorkoaan 2,25 prosentista 2,75 prosenttiin. Koronnostojen myötä myös pitkät korot nousivat selvästi. Yritysten joukkovelkakirjalainojen hinnoittelu säilyi entisellään ensimmäisen vuosipuoliskon ajan yritysten konkurssien ja maksuhäiriöiden pysyessä edelleen alhaisilla tasoilla.

Eläke-Tapiolan korkosalkun markkina-arvo oli kesäkuun lopussa 4 422,4 miljoonaa euroa (4 328,9 milj. e 12/2005) mukaan lukien rahamarkkinasijoitukset. Yritysten joukkovelkakirjalainoja salkusta oli noin 10 prosenttia, niin sanotut julkishyödylliset ja vakuudelliset joukkovelkakirjalainat mukaan lukien osuus salkusta oli noin 35 prosenttia. Euroopan korkomarkkinaindeksit tuottivat keskimäärin noin -2,7 prosenttia, Eläke-Tapiolan korkosalkun tuottaessa -1,1 prosenttia (4,1 %). Syy tuottoeroon oli korkosalkun selvästi markkinaindeksejä lyhyempi modifioitu duraatio, sekä valittujen maturiteettien painotus korkosalkun sisällä.

Kiinteistösijoitukset

Katsauskauden lopussa 2006 Eläke-Tapiolan kiinteistösijoitukset olivat 831,4 miljoonaa euroa (711,3 milj. e 12/2005) eli 11,7 prosenttia sijoituksista. Eläke-Tapiolan kiinteistösijoitukset tuottivat katsauskaudella 4,4 prosenttia (4,1 %). Kiinteistöjen keskimääräinen tyhjyyssaste nousi 4,0 prosenttiin (3,8 % 12/2005) ollen edelleen alhaisella tasolla.

Lainat

Katsauskauden lopussa Eläke-Tapiolan lainasaamiset olivat 87,0 miljoonaa euroa (97,6 milj. e 12/2005), mikä oli 1,2 prosenttia sijoituksista. Lainasaamisten osuus koko sijoituskannasta on vähentynyt edelleen. Lainakannan pääpaino oli TEL -takaisinlainoissa ja omien kiinteistöjen lainoissa. Lainasaamiset tuottivat 2,5 prosenttia (2,4 %).

VAKAVARAISUUS – LAKISÄÄTEINEN ELÄKEVAKUUTUS

Yhtiön toimintapääoman määrä oli 1 220,6 miljoonaa euroa (1 331,9 milj. e 12/2005), mikä oli 21,1 prosenttia (24,1 % 12/2005) vastuuvelasta, josta on vähennetty erät, joista on määrätty asetuksessa työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuusrajan laskemisesta. Yhtiön sijoitusjakauman perusteella määräytyvä vakavaraisuusraja oli 9,9 prosenttia (9,4 % 12/2005) em. vastuuvelasta, joten yhtiön vakavaraisuus on 2,1 -kertainen (2,6-kertainen 12/2005) vaatimukseen nähden.

LAKISÄÄTEISEN ELÄKEVAKUUTUKSEN RISKIASEMA

Kuvaus Eläke-Tapiolan riskeistä ja riskienhallinnan periaatteista on julkaistu vuoden 2005 tilinpäätöksen liitetiedoissa. Riskienhallinnan periaatteissa ei ole tapahtunut muutoksia.

Alla päivitetty Eläke-Tapiolan sijoitussalkun herkkyyshanalyysi, joka kuvaa instrumenttien arvoissa tilinpäätöshetkellä tapahtuvan muutoksen vaikutusta toimintapääomaan, vakavaraisuuteen ja tuottoihin.

	30.6.2006	Vaikutus		
		Osakekurssit - 20 %	Kiinteistöjen arvo - 10 %	Korkotaso + 1 %-yksikkö
ELÄKE-TAPIOLA				
Toimintapääoma				
Milj. euroa	1 220,6	-247,7	-31,8	-120,5
% vastuuvelasta	21,1	-4,3	-0,6	-2,1
suhteessa vakavaraisuusrajan	2,1	-0,3	-0,1	-0,2
Sijoitusten tuotto-%	1,0	-3,6	-0,5	-1,7

	31.12.2005	Vaikutus		
		Osakekurssit - 20 %	Kiinteistöjen arvo - 10 %	Korkotaso + 1 %-yksikkö
ELÄKE-TAPIOLA				
Toimintapääoma				
Milj. euroa	1 331,9	-309,6	-30,3	-124,9
% vastuuvelasta	24,1	-5,6	-0,5	-2,2
suhteessa vakavaraisuusrajan	2,6	-0,4	-0,1	-0,3
Sijoitusten tuotto-%	9,2	-5,1	-0,5	-2,1

Sijoitusjakauma ja tuotto riskinmukaisesti ryhmiteltynä¹⁾

Sijoitukset 30.6.2006	Sijoitusten jakauma, milj. euroa	Sijoitusten jakauma, %	Riski-jakauma, milj. euroa	Riski-jakauma, %	Tuotto sitoutuneelle pääomalle, %
Korkosijoitukset	4 509,5	63,4	4 811,6	67,7	-1,0
Lainasaamiset	87,0	1,2	87,0	1,2	2,5
Joukkovelkakirjalainat	3 997,6	56,2	3 492,1	49,1	-1,4
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	424,9	6,0	1 232,5	17,3	1,3
Osakesijoitukset	1 718,1	24,2	1 416,0	19,9	5,1
Noteeratut osakkeet	1 645,2	23,1	1 343,1	18,9	5,2
Pääomasijoitukset	37,3	0,5	37,3	0,5	3,3
Noteeraamattomat osakesijoitukset	35,6	0,5	35,6	0,5	2,7
Kiinteistösijoitukset	831,4	11,7	831,4	11,7	4,4
Suorat kiinteistösijoitukset	780,4	11,0	780,4	11,0	4,2
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	51,0	0,7	51,0	0,7	9,0
Muut sijoitukset	50,2	0,7	50,2	0,7	1,8
Absoluuttisen tuoton sijoitukset	34,9	0,5	34,9	0,5	-4,0
Hyödykesijoitukset	15,3	0,2	15,3	0,2	12,7
Sijoitukset yhteensä	7 109,1	100,0	7 109,1	100,0	1,0

1) Sijoitusten luokittelu ja laskentaperiaatteet ovat TELAn tuoton laskentatyöryhmän suosituksen mukaiset, ja ne poikkeavat virallisen tilinpäätöksen luokittelusta.

ELÄKE-TAPIOLAN HALLINTO

Eläke-Tapiolan varsinainen yhtiökokous pidettiin 26.4.2006. Kokouksessa vahvistettiin tilinpäätös vuodelta 2005, valittiin hallintoneuvostoon uusia jäseniä sekä tilintarkastajat. Hallintoneuvoston jäsenten toimikausi on kolmivuotinen. Vähintään puolet eläkeyhtiön hallintoneuvoston jäsenistä edustaa työmarkkinajärjestöjä. Eläke-Tapiolan erovuoroisista jäsenistä valittiin uudelleen Timo Jaakkola, Reijo Kivelä, Rabbe Klemets, Seppo Maskonen, Kari Neilimo, Siiri Nuutinen ja Eija Orpana. Uusina jäseninä valittiin Electrosonic Oy Ab:n hallituksen puheenjohtaja Philip Aminof, Lumon Invest Oy:n toimitusjohtaja Tapani Kinnunen, Edita Oyj:n toimitusjohtaja Timo Lepistö, Atria Yhtymä Oyj:n toimitusjohtaja Matti Tikkakoski, Järvi-Suomen Portin Osuuskunnan toimitusjohtaja Kari Tillanen sekä kauppaneuvos Ulla-Maija Tolonen Pirkanmaan Osuuskaupasta. Eläke-Tapiolan varsinaisiksi tilintarkastajiksi tilivuodelle 2006 valittiin KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy ja KHT-tilintarkastaja Hannu Pellinen. PricewaterhouseCoopers Oy:n nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana Tapiola-ryhmässä toimi 30.6.2006 saakka KHT-tilintarkastaja Matti Nykänen ja 1.7.2006 lähtien KHT-tilintarkastaja Juha Tuomala. Varatilintarkastajiksi valittiin KHT-tilintarkastajat Riitta Hallio ja Mirja Tonteri PricewaterhouseCoopers Oy:stä. Vakuutusyhtiölain edellyttämäksi valvontatilintarkastajaksi vakuutusyhtiöihin nimettiin KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy ja sen sijaiseksi KHT-tilintarkastaja Hannu Pellinen.

Eläke-Tapiolan hallintoneuvosto valitsi 31.5.2006 pidetyssä järjestäytymiskokouksessaan keskuudestaan hallintoneuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajaksi valittiin vuorineuvos Antti Oksanen Espoosta ja varapuheenjohtajaksi hallituksen puheenjohtaja Olavi Viljanmaa Jalasjärveltä. Hallintoneuvostojen puheenjohtajista ja varapuheenjohtajista muodostuu koko Tapiolan toimintaa valvova yhtiöjärjestyksen mukainen yhteistyövaliokunta. Hallintoneuvostojen yhteistyövaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Vahinko-Tapiolan hallintoneuvoston puheenjohtaja, johtaja Antti Lemmetyinen ja varapuheenjohtajaksi Yritysten Henki-Tapiolan hallintoneuvoston puheenjohtaja, toimitusjohtaja Marjut Nordström.

TULEVAISUUDEN NÄKYMISTÄ LAKISÄÄTEISESSÄ ELÄKEVAKUUTUKSESSA

Eläkeuudistuksen aiheuttamien järjestelmä- ja toimintatapamuutosten käyttöönotto työllistää organisaatiota merkittävästi loppuvuoden aikana. Tässä haasteellisessa tilanteessa henkilöstön osaamiseen ja jaksamiseen sekä lähiesimiestyön kehittämiseen tullaan kiinnittämään erityistä huomiota.

KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA	TUNNUSLUVUT			1000 €
LIITETIEDOT				
Yleiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut				
	1-6/2006	1-6/2005	Muutos-% tai %-yksikkö	1-12/2005
Eläkevakuutuksen liikevaihto	795.338	728.291	9,2	1.477.436
Kokonaistulos	-50.125	195.127	-125,7	305.964
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo	72.680	327.964	-77,8	569.718
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (%)	1,0	5,3	-4,3	9,2
Henkilöstömäärä	11	11	0,0	11
Eläkevakuutuksen henkilöstömäärä palkkasummaan suhteutettuna	366	354	3,4	359
Eläkevakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut				
	1-6/2006	1-6/2005	Muutos-% tai %-yksikkö	1-12/2005
Vakuutusmaksutulo	595.588	588.469	1,2	1.168.060
Eläkeensaajille maksetut eläkkeet	418.772	392.725	6,6	794.615
Maksetut eläkkeet ja muut korvaukset	492.892	465.722	5,8	944.411
Kokonaisliikekulut	20.522	19.182	7,0	38.561
Prosentteina liikevaihdosta	2,6	2,6	-0,1	2,6
Ilman sijoitustoiminnan ja työkyvyn ylläpito-toiminnan hoitokuluja % TEL-palkka- ja YEL-työtulosummasta	0,3	0,3	0,0	0,6
Vastuovelka	6.466.889	5.942.148	8,8	6.187.906
Toimintapääoma	1.220.637	1.249.862	-2,3	1.331.934
Prosentteina vastuuvelasta	21,1	23,6	-2,5	24,1
Suhteessa vakavaraisuusrajaan	2,1	2,9	-0,8	2,6
Tasoisvastuu	358.081	316.849	13,0	312.948
Eläkevarat	7.004.411	6.527.572	7,3	6.851.706
TEL-palkkasumma	4.946.023	4.694.967	5,3	4.739.500
YEL-työtulosumma	780.801	721.245	8,3	677.300

TULOSANALYYSI	1.1.-30.6.2006	1.1.-30.6.2005	1.1.-31.12.2005
	milj. €	milj. €	milj. €
Tuloksen synty			
Vakuutusliikkeen tulos	45,1	-8,6	-12,5
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvo	-101,3	197,6	305,3
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo + muut korkoerät ¹⁾	73,8	327,0	564,2
Vastuuvelan tuottovaatimus	-175,1	-129,4	-258,9
Hoitokustannustulos	6,0	6,1	13,2
Kokonaistulos	-50,1	195,1	306,0
Tuloksen käyttö			
Vakavaraisuuden muutokseen	-50,1	195,1	285,0
Tasoisvastuun muutokseen	45,1	-8,6	-12,5
Toimintapääoman muutokseen	-95,3	203,8	297,5
Osittamattoman lisävakuutusvastuun muutokseen	29,8	13,7	30,8
Arvostuserojen muutokseen	-126,3	189,2	265,0
Tilinpäätössiirtojen kertymän muutokseen	0,0	0,0	0,0
Tilikauden voittoon	1,2	0,9	1,8
Siirtoon asiakashyviksiin	0,0	0,0	21,0
Yhteensä	-50,1	195,1	306,0

Vuoden 2002 ylimääräisestä täydennyksestä lyhentämättä 0 euroa

1) Sisältää mm. sellaiset tuloslaskelman korkoerät, joita ei kirjata sijoitustoiminnan tuottoihin.

KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA		TULOSLASKELMA			1000 €
	1-6/2006	1-6/2005	Muutos	Muutos-%	1-12/2005
Vakuutustekninen laskelma:					
Vakuutusmaksutulo	595.588	588.469	7.120	1,2	1.168.060
Sijoitustoiminnan tuotot	270.943	204.112	66.831	32,7	415.117
Sijoitusten arvonorotus	.	.	.	.	.
Korvauskulut					
Maksetut korvaukset	-496.690	-469.042	-27.648	5,9	-951.386
Korvausvastuun muutos					
Kokonaismuutos	-194.145	-74.918	-119.226	159,0	-113.770
Kannansiirto	.	-40	40	.	-31
Korvausvastuun muutos yhteensä	-194.145	-74.959	-119.186	159,0	-113.801
Korvauskulut yhteensä	-690.835	-544.001	-146.834	27,0	-1.065.187
Vakuutusmaksuvastuun muutos					
Kokonaismuutos	-84.839	-165.592	80.753	-48,7	-372.498
Kannansiirto	.	64	-64	.	65
Vakuutusmaksuvastuun muutos yhteensä	-84.839	-165.528	80.689	-48,7	-372.433
Vastuuvajauksen muutos	.	.	.	.	.
Lakisääteiset maksut	-2.908	-2.614	-294	11,2	-5.261
Liikekulut	-14.939	-14.230	-709	5,0	-27.867
Sijoitustoiminnan kulut	-71.984	-65.359	-6.624	10,1	-110.401
Sijoitusten arvonorotuksen oikaisu	.	.	.	.	.
Muut vakuutustekniset kulut	.	.	.	.	.
Vakuutustekninen tulos	1.027	848	179	21,1	2.028
Muu kuin vakuutustekninen laskelma:					
Muut tuotot	134	77	56	73,2	280
Muut kulut	-86	-46	-40	85,8	-551
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	131	.	131	.	1
Voitto/tappio varsin. toiminnasta verojen jälkeen	1.206	879	327	37,2	1.758
Voitto/tappio satunnaiserien jälkeen	1.206	879	327	37,2	1.758
Tilinpäätössiirrot					
Poistoeron muutos	.	.	.	.	.
Vapaaehtoisten varausten muutos	.	.	.	.	.
Tilinpäätössiirrot yhteensä	.	.	.	.	.
Kauden voitto/tappio	1.206	879	327	37,2	1.758

KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA		TASE			1000 €
	6 2006	6 2005	Muutos	Muutos-%	12 2005
VASTAAVAA					
Aineettomat hyödykkeet	5.296	4.003	1.293	32,3	5.891
Sijoitukset	6.469.875	5.848.191	621.684	10,6	6.013.361
Saamiset	85.896	71.065	14.830	20,9	89.614
Muu omaisuus	4.739	11.711	-6.972	-59,5	3.663
Siirtosaamiset	149.383	168.680	-19.297	-11,4	166.695
Vastaavaa yhteensä	6.715.188	6.103.650	611.538	10,0	6.279.225

	6 2006	6 2005	Muutos	Muutos-%	12 2005
VASTATTAVAA					
Oma pääoma					
Pohjarahasto	841	841	0	0,0	841
Takuupääoma	807	807	0	0,0	807
Muu oma pääoma	42.488	40.738	1.750	4,3	40.735
Kauden voitto/tappio	1.206	879	327	37,2	1.758
Oma pääoma yhteensä	45.342	43.265	2.077	4,8	44.142
Tilinpäätössiirtojen kertymä	.	0	0	.	.
Vakuutustekninen vastuovelka	6.466.889	5.942.148	524.742	8,8	6.187.906
Muut velat	111.501	41.477	70.023	168,8	32.448
Siirtovelat	91.456	76.760	14.696	19,1	14.730
Vastattavaa yhteensä	6.715.188	6.103.650	611.538	10,0	6.279.225

VAKAVARAISUUS
Toimintapääoma ja sen rajat

(% :na vakavaraisuusrajan laskennassa käytetystä vastuuvelasta)

	30.6.2006 %	30.6.2005 %	31.12.2005 %
Vakavaraisuusraja	9,9	8,1	9,4
Tavoitevyöhykkeen alaraja	19,7	16,2	18,8
Tavoitevyöhykkeen yläraja	39,4	32,3	37,6
Toimintapääoma	21,1	23,6	24,1
- taseeseen sisältyvä toimintapääoma	12,3	12,5	12,3
- arvostuserot ja muut taseen ulkopuoliset erät	8,8	11,1	11,8

HOITOKUSTANNUSTULOS

	1.1.-30.6.2006 milj. €	1.1.-30.6.2005 milj. €	1.1.-31.12.2005 milj. €
Vakuutusmaksun hoitokustannusosat	24,1	23,0	47,0
Toimintokohtaiset liikekulut ¹⁾	-18,4	-17,1	-33,9
Muut tuotot	0,4	0,3	0,6
Muut kulut	-0,1	0,0	-0,6
Hoitokustannustulos	6,0	6,1	13,2
Liikekulut % vakuutusmaksun hoitokustannustulosta	75,4 %	73,6 %	72,3 %

¹⁾ Ei sisällä sijoitustoiminnan eikä työkyvyn ylläpitotoiminnan liikekuluja

Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin 1.1.-30.6.2006

	Sijoitusten nettotuotot käyvin arvoin ¹⁾ 1-6/2006 milj. euroa	Sitoutunut pääoma ²⁾ 1-6/2006 milj. euroa	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle		
			1-6/2006 %	1-6/2005 %	1-12/2005 %
Lainasaamiset ⁵⁾	2,3	93,7	2,5	2,4	4,8
Joukkovelkakirjalainat ³⁾	-53,5	3 951,9	-1,4	4,2	4,7
* josta korkorahastoja	0,2	84,0	0,3	1,2	4,1
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ³⁾	6,5	492,5	1,3	1,2	2,3
* josta korkorahastoja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Osakkeet ja osuudet	83,6	1 666,8	5,0	11,8	28,7
Kiinteistösijoitukset ^{4), 5)}	33,4	752,8	4,4	4,1	7,9
* josta sijoitusrahastoja ja yhteissijoitusyrityksiä	3,3	37,0	9,0	0,0	29,4
Muut sijoitukset					
Sijoitukset yhteensä	72,4	6 957,8	1,0	5,3	9,2
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	0,3				
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	72,7	6 957,8	1,0	5,3	9,2

1) Sijoitustoiminnan nettotuotot käyvin arvoin = Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat. Kassavirralla tarkoitetaan ostojen/kulujen ja myyntien/tuottojen erotusta.

2) Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat.

3) Sisältää korkorahastojen tuotot

4) Sisältää kiinteistösijoituksiin tilastoitavien sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten tuotot

5) Kaikki lainat omille kiinteistöille ja rakennusaikaiset saamiset sisältyvät kiinteistösijoituksiin.

Sijoitusjakauma (käyvin arvoin)

	30.6.2006		30.6.2005		31.12.2005	
	milj. euroa	%	milj. euroa	%	milj. euroa	%
Lainasaamiset ^{1), 5)}	87,0	1,2	126,7	1,9	97,6	1,4
Joukkovelkakirjalainat ^{1), 2)}	3 997,6	56,2	4 389,6	67,1	3 969,7	58,5
* sisältää korkorahastoja	87,1	1,2	91,9	1,4	82,9	1,2
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1), 2), 3)}	424,9	6,0	176,4	2,7	359,2	5,3
* sisältää korkorahastoja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Osakkeet ja osuudet	1 768,1	24,9	1 216,5	18,6	1 646,7	24,3
Kiinteistösijoitukset ^{4), 5)}	831,4	11,7	628,2	9,6	711,3	10,5
* sisältää sijoitusrahastoja ja yhteissijoitusyrityksiä	51,0	0,7	0,0	0,0	31,6	0,5
Muut sijoitukset						
Sijoitukset yhteensä	7 108,9	100,0	6 537,4	100,0	6 784,4	100,0

JVK, modifioitu duraatio

3,14

1) Sisältää kertyneet korot

2) Korkorahastoista pitkän koron rahastot sisältyvät joukkovelkakirjalainoihin ja lyhyen koron rahastot muihin rahoitusmarkkinavälineisiin.

3) Sisältää taseen sijoituksiin kuuluvat talletukset

4) Sisältää niiden sijoitusrahastojen osuudet ja sijoitukset niihin rinnastettaviin yhteissijoitusyrityksiin, jotka sijoittavat kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöihin.

5) Kaikki lainat omille kiinteistöille ja rakennusaikaiset saamiset sisältyvät kiinteistösijoituksiin.

Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola

Sijoitustoiminnan tuottoerittely ja tulos

	30.6.2006	30.6.2005	31.12.2005
	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa
Suorat nettotuotot	144,1	125,8	234,1
Lainasaamiset	2,3	3,2	5,9
Joukkovelkakirjalainat	89,3	78,7	167,1
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	6,3	2,3	5,5
Osakkeet ja osuudet	32,3	26,8	28,1
Kiinteistösijoitukset	13,5	14,3	27,4
Muut sijoitukset	0,0	0,0	0,0
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	0,3	0,5	0,0
Arvonmuutokset kirjanpidossa ¹⁾	54,9	13,0	70,7
Osakkeet ja osuudet	43,1	-4,1	22,7
Joukkovelkakirjalainat	11,4	17,1	47,9
Kiinteistösijoitukset	0,3	0,0	-0,2
Muut sijoitukset	0,0	0,0	0,2
Sijoitustoiminnan nettotuotot kirjanpidossa	199,0	138,8	304,7
Arvostuserojen muutos ²⁾	-126,3	189,2	265,0
Osakkeet ja osuudet	8,1	95,5	267,1
Joukkovelkakirjalainat	-154,2	81,0	-23,0
Kiinteistösijoitukset	19,6	10,1	21,1
Muut sijoitukset	0,2	2,6	-0,2
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	72,7	328,0	569,7
Muut korkoerät ³⁾	1,1	-1,0	-5,5
Vastuvelan tuottovaatimus	175,1	129,4	258,9
Sijoitustoiminnan kirjanpidollinen tulos	25,0	8,4	40,3
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin	-101,3	197,6	305,3
Johdannaisten osuus sijoitustoiminnan nettotuotoista	33,1		

1) Myyntivoitot ja -tappiot sekä muut kirjanpidon arvonmuutokset

2) Taseen ulkopuoliset arvonmuutokset

3) Sisältää mm. sellaiset tuloslaskelman erät, joita ei kirjata sijoitustoiminnan tuottoihin.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET MERKITTÄVÄT LIKETOIMET

YHTIÖRAKENTEEN SELKEYTTÄMINEN

Tapiola Pankki Oy hankki 3.7.2006 tehdyillä kaupoilla Eläke-Tapiolalta 20 prosenttia, Vahinko - Tapiolalta 35 prosenttia, Henki - Tapiolalta 30 prosenttia ja Yritysten Henki - Tapiolalta 15 prosenttia vastaavat osuudet Tapiola Omaisuudenhoito Oy:n osakkeista eli Omaisuudenhoitoyhtiön koko osakekannan.

Tapiola Omaisuudenhoito Oy omistaa 30 prosenttia Tapiola Rahastoyhtiö Oy:n osakkeista, minkä johdosta Tapiola Pankki Oy:n suorassa tai välillisessä omistuksessa on kaupan jälkeen myös koko Rahastoyhtiön osakekanta.

Kaupan tarkoituksena on yhdistää finanssipalvelut pankkikonserniin ja selkeyttää yhtiö rakenteita. Asiakaspalvelun osalta pankkipalvelut ja omaisuudenhoito sopivat toiminnallisesti hyvin yhteen.

YLEISTÄ

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ JA RAKENNE

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä henkilötöpanoksen mukaan laskettuna kasvoi koko Tapiola-ryhmässä alkuvuoden aikana yhteensä 115 henkilöllä 2 485 henkilöön (2 370 henkeä 12/2005). Eläke-Tapiolan henkilöstömäärä palkkasummaan suhteutettuna oli katsauskauden lopussa 366 henkilöä (359 henkilöä 12/2005).

YHTEISKUNTAVASTUU

Tapiola-ryhmä laatii vuosittain erillisen Yhteiskuntavastuuraportin. Tapiolan kolmas yhteiskuntavastuuraportti 2005 ilmestyi toukokuussa. Raportissa pyritään kuvaamaan läpinäkyvästi Tapiola-ryhmän toimintaa ja vaikutuksia.

Raportointia ja tiedonkeruuprosessia kehitetään jatkuvasti. Tähtäimessä on, että vuoden 2006 raportti voitaisiin antaa ulkopuoliseen auditointiin.

Tapiola-ryhmän yhteiskuntavastuun periaatteet ja yhteiskuntavastuuraportti on luettavissa Internet – osoitteessa: www.tapiola.fi

YHTIÖN HALLINNOINTI- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄ

Tarkemmat tiedot eri hallintoelimistä ja niiden tehtävistä Internet osoitteesta:
www.tapiola.fi